

complexe de gramatică și vocabular, toate realizându-se pe fondul unui exercițiu susținut de a identifica formele corecte, de traducere și de retroversiune, de completare a spațiilor libere cu formele potrivite, de stabilire a ordinii cuvintelor în propoziție, dar și pe forma dialogului.

Bibliografie

1. *Cadrul european comun de referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare* /Comitetul Director pentru Educație “Studierea limbilor și cetățenia europeană”; trad. din lb. fr. de Gheorghe Moldovanu. – Ch.: S. n., 2003 (F.E.-P. “Tipogr. Centrală”).
2. Constantinescu Dobridor, Gheorghe, Dictionar de termeni lingvistici, București, 1998.
3. Predarea și învățarea limbii prin comunicare. Ghidul profesorului, Chișinău, 2003.
4. Pop, Liana, Moldovan, Victoria, Uricaru Lucia, Scurtă gramatică. Româna ca limbă străină, Cluj, 2002.
5. Șerban, V., Ardelean, L., Predarea limbii române (la cursul intensiv pentru străini. Îndrumări metodice), Timișoara, 1978.

FORMAREA COMPETENȚEI DE COMUNICARE LA STUDENȚI PRIN METODA CONVERSAȚIEI

PETRENCO Liuba, dr., conf. univ.

Summary

The process of teaching and learning the Romanian language that the target language is directed not only toward the acquisition of the raw, but also toward the formation and development of competent authorities rebuilding the efficiency. In the article we'll stop on the following essential component of a communicative context: what is the difference between the competence of communication and the ability of communication, the role of motivation in studying the language of two, the importance of the competence of the communication of professor, we will describe the specificity of the use of the method of conversation in the development of the competence of communication.

Procesul de predare-învățare a limbii române ca limbă-țintă este orientat nu doar spre însușirea materiei, dar și spre formarea și dezvoltarea unor competențe de relaționare eficientă.

În procesul de formare / dezvoltare a competenței de comunicare în grupele alolingve este necesară diferențierea termenilor de *capacitate de comunicare* și *competență de comunicare*. *Capacitatea de comunicare* este determinată genetic, fiind ereditară, iar *competența de comunicare* este un produs al învățării și se dobândește prin educație în cadrul societății.

De aceea, în cazul capacității de comunicare vorbim de o potențialitate, de ceva care există sau care poate fi cultivat și dezvoltat la elev. Pe când în cazul competenței de comunicare, profesorul trebuie să formeze abilități, priceperi, atitudini, care ar valorifica predispozițiile native.

Slama-Cazacu T. susține că „Dacă funcția principală a limbajului este cea de comunicare, aceasta din urmă poate fi discutată ca realizare a limbajului considerat ca proces a doi poli” [3, p.102] și definește conceptul de competență comunicativă ca pe o capacitate de a prezenta propriile intenții, nevoi, interese în procesul de comunicare, precum și de a percepe interlocutorul în vederea inițierii unui dialog în procesul de învățământ. În educație, capacitatea de comunicare determină înțelegerea dintre profesor și elev în vederea atingerii scopurilor și desfășurării activității de învățare.

La fel, este oportun să facem distincție la nivelul conceptelor *competență comunicativă* și *competență lingvistică*. Competența lingvistică se referă la nivelul abilităților de utilizare a cuvântului cu diverse semnificații, de a crea limba și a produce/înțelege enunțuri, de a manipula un limbaj în baza cunoașterii lingvistice, reflectată în formularea inițială a mesajului. Prin competența comunicativă se are în vedere evidențierea caracteristicilor individuale ale repertoriului pentru facilitarea înțelegerii mesajului.

Este important să accentuăm că o comunicare eficientă este întotdeauna dependentă de contextul realizării.

Formarea competenței de comunicare în limba română atât pentru elevii cât și pentru studenții alolingvi necesită o motivație serioasă. Lipsa de motivație în procesul de studiere a limbii române de către alolingvi este menționată, probabil, cel mai frecvent.

În dezvoltarea competenței de comunicare, alimentată de o motivație bine definită, clară, se ține cont de abilitățile de relaționare ale indivizilor, de cunoștințele pe care le dețin interlocutorii și de gradul de conștientizare a dependențelor care se stabilesc între cei care comunică.

Competența de comunicare include componenta lingvistică, sociolingvistică și pragmatică. Între aceste componente există un raport de interdependență care se realizează în practică prin activitatea de producere, receptare, interacțiune și mediere a mesajului emis.

Pornind de la ideea că școala trebuie să pregătească elevul pentru viață, să formeze un cetățean activ, curriculumul școlar prevede dezvoltarea competenței de comunicare interculturală. În ultimii ani, formarea/dezvoltarea competenței de comunicare interculturală a devenit o prioritate și pentru instituțiile superioare de învățământ în cazul sprijinului acordat studenților internaționali, dar și pornind de la faptul că în Republica Moldova coexistă mai multe identități culturale. Astfel, prin dialogul social intercultural și acceptarea diversității culturale se promovează plurilingvismul și multiculturalismul, se formează caracteristici ale unei comportament european. Abordarea interculturală concentrată asupra dezvoltării competenței de comunicare interculturală este obiectul preocupărilor disciplinei Limbii române ca limbă nonmaternă/străină.

Astfel, este foarte important ca elevii alolingvi să cunoască elementele propriei lor culturi, dar și anturajele culturale de interpretare a realității prezente la interlocutorii săi. În caz contrar, mesajele în limba romană vor fi interpretate pe baza reperelor

propriei lor culturi și acest lucru poate conduce la interpretări greșite și comunicare inefficientă. Evitarea interpretărilor de acest gen depinde în mare măsură de profesionalismul cadrului didactic.

Pentru a spori performanțele elevilor, mesajul profesorului, în *comunicarea didactică*, trebuie să fie corect, să aibă relevanță, forță și intensitate, să fie insistent pentru a induce comportamentul intenționat, să îmbine adecvat comunicarea *verbală* cu cea *paraverbală* și cu cea *nonverbală*. Pentru a asigura eficiența emiterii de mesaje, important este tactul comunicativ, care constă în utilizarea unui limbaj adecvat, accesibil și favorabil, nuanțat expresiv, menit să atragă și să mențină atenția, să trezească interesul elevilor și să asigure un climat socio-afectiv agreabil. Limbajul paraverbal, ca și cel nonverbal contribuie la susținerea și întărirea mesajului verbal sau, dimpotrivă, la subminarea lui.

Marin Stoica sintetizează caracteristicile competenței de comunicare a profesorului astfel:

- inteligență, ca instrument de cunoaștere, înțelegere, invenție și reușită în rezolvarea situațiilor educative;

- memorie manifestată în rapiditatea întipăririi și stocării informației, în recunoașterea și reproducerea acesteia în mod selectiv;

- capacitate de comunicare: fluența vorbirii, bogăția vocabularului; fluența asociativă, asociația rapidă a ideilor; curgerea logică a ideilor; vorbirea cu atribute estetice; încărcătură emoțională, mesaj ectosemantic;

- gândire logică, sistematizată și divergentă, care oferă posibilitatea analizei unei probleme din mai multe unghiuri, găsirea soluției celei mai eficiente de rezolvare;

- spirit de observare dezvoltat, curiozitate științifică și inițiativă;

- imaginație constructivă care-i permite să facă din fiecare lecție un act de creație cu deschidere spre problemele vieții;

- atenție concentrată, dar și distributivă în mai multe direcții: conținutul comunicării, forma expunerii, ritmul vorbirii adecvat auditoriului și reacția acestuia la mesajul didactic prezentat;

- dicție: pronunțare corectă și clară a cuvintelor, accente logice pe ideile de bază și scurte pauze psihologice, pentru a sublinia esențialul [4, p.184-185].

Pentru întrunirea acestor caracteristici și pentru reușita demersului didactic este nevoie de o bună pregătire de specialitate, o bună cunoaștere și aplicare a noutăților din științele psihopedagogice, dorința de a-ți îmbogăți continuu strategiile didactice, ținând pasul cu inovațiile din domeniu, dar aplicându-le selectiv și creator. În așa fel, cadrul didactic va putea să ajungă la „măiestria pedagogică” sau „arta de a preda”, adică să dobândească anumite „calități didactice” precum:

- capacitatea de a expune clar și convingător;
- concizia și precizia formulărilor;
- plasticitatea vocabularului;
- „tact pedagogic”, adică „simțul măsurii în toate”. [2, p.17]

Auzim des că unii elevi alolingvi nu vor să studieze limba română deoarece nu le place profesorul respectiv sau materia respectiva. Motivația și interesul pentru o disciplină o poate condiționa și relația de comunicare eficientă dintre elev și profesor.

Pentru stabilirea unei comunicării eficiente profesorul trebuie să atribuie activităților un caracter mai dinamic și mai interesant, prin selectarea unor metode și tehnici stimulatoare și a unor teme lexicale atractive. Una dintre cele mai eficiente metode de dezvoltare a competenței de comunicare în grupele de studenți alolingvi este metoda conversației.

Conversația, ca metodă dialogată, este dialogul permanent dintre profesori și elevi pe teme științifice și de educație. [2, p. 106] La lecție poate fi utilizată atât conversația didactică, cât și cea

euristică. *Conversația didactică* antrenează studenții în formularea întrebărilor și a răspunsurilor la nivelul reproducerii materiei cu intervenții creative în ea. Avantajul acestui tip de conversație constă în: ordonarea gândirii; în stabilirea unei afecțiuni de cunoaștere; în strtificarea informației acumulate și pregătirea studentului pentru o reproducere operativă în momentele de necesitate a unui volum de informație cu trecere treptată la o conversație productivă. *Conversația euritică* antrenează studenții într-un schimb de întrebări și răspunsuri la nivel superior, cu intervenții de atitudini, de valorificare productivă și creatoare a materialului informațional. Studenții efectuează diverse investigații în setul informativ stocat în memoria lor, compară, aleg, grupează, probează până descoperă răspunsul.

Aplicarea acestei metode este foarte largă. Cel mai frecvent aceasta metodă este aplicată la primul nivel de operaționalizare și anume la etapa de captare, dar poate fi propusă și la alte etape ale lecției. De exemplu, la o lecție de fixare a cunoștințelor gramaticale formarea deprinderilor de utilizare a fenomenelor gramaticale se poate realiza printr-o conversație introductivă, care precizează cunoștințele acumulate la lecțiile anterioare, de exemplu: cazurile limbii române, cazul Genetiv și Dativ, stăruindu-se asupra exemplor: *Ți-am dat ieri cartea mea. Cui i-am dat cartea? – Ție... .* Este important ca exemplele să fie bazate pe situații reale. În așa mod, blocajele de comunicare care deseori sunt niște consecințe ale unor acțiuni inconștiente pentru unii elevi vor fi înlăturate, iar calea cea mai eficientă în asemenea situații este aplicarea unor metode și activități eficiente care sunt orientate spre succesul profesional.

Bibliografie

1. Cristea, S. Dicționar de pedagogie, Litera Internațional, Grupul Editorial Litera, Chișinău – București, 2000.
2. Goia, V., Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2000.

3. Slama-Cazacu, T., Psiholingvistica – o știință a comunicării, ALL EDUCATIONAL, București, 1999.

4. Stoica, M., Psihopedagogia personalității, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996.

ИСПАНСКИЙ ИСТОЧНИК СКАЗКИ А. С. ПУШКИНА «О ЗОЛОТОМ ПЕТУШКЕ»

ДАМЬЯН Надежда, старший преподаватель

Summary

The author refers to the last tale of A.S. Pushkin. "Tale of the Golden Cockerel". It reveals that the basis of the tale is the Spanish legend about an Arab astrologer. Legend was heard by the American writer Washington Irving, when he was in the city of Granada at the Alhambra Palace. This legend served as a source of Pushkin's fairy tale. The article presents a comparative analysis of legend and fairy tale, to identify common and distinctive features.

В сентябре 2015 г. в испанском городе Гранада, в рамках XIII Конгресса МАПРЯЛ, состоялось открытие памятника великому русскому поэту А. С. Пушкину, к которому с глубоким уважением относятся в этой стране. Поэт в своем творчестве не обошел испанскую тематику. Так, в 1830 г. появилось стихотворение «Перед испанкой благородной», а в 1834 г. Пушкин пишет «Сказку о золотом петушке», одним из источников которой стала легенда американского писателя Вашингтона Ирвинга, помещенная в его книге «Альгамбра», созданная во время его пребывания в Гранаде [1, с. 8].

В легенде В. Ирвинг использовал материал своих исторических сочинений, над которыми он работал во время пребывания в Альгамбре: «История покорения Гранады» (1829 г.), «Легенды о завоевании Испании» (1835).

Необходимо подчеркнуть, что «Сказка о золотом петушке» А. С. Пушкина сравнительно мало привлекала внимание исследователей. В историко-литературных статьях и